

ekstra Indtægt for Staten ved Udmøntningen. Naar Sølvprisen gik ned til mellem 30—20 d, vil det sige, at den var 50—60 pCt. under den Pris, som var forudsat: altsaa 50—60 pCt. fik Staten yderligere i Indtægt udover de 4 pCt., som normalt var forudsat. Nu under Krigen er Sølvet atter gaaet op, lige saa hastigt omtrent, som det i sin Tid gik ned. Som det ærede Medlem sagde, er Prisen i Øjeblikket 53—54 d. Det vil altsaa sige, at Prisen er i Øjeblikket 11 pCt. under saakaldt Pari, og det vil igen sige, at Staten foruden Slagsskatten yderligere har en Fordel paa 11 pCt., i alt en Avance paa 15 pCt. Nu bliver der vel noget der at trække fra til Udgift ved Fragt og Assurance ved Sølvets Forsendelse hertil. Lad mig antage, at der i Stedet for 15 pCt. tjenes kun 10 pCt. Det vil da sige, at der paa hver Krone, der udmøntes, tjenes 10 Øre. Paa 12 Millioner tjener Staten altsaa 1 200 000 Kr., saa jeg er ikke sikker paa, at det er saa udmærket en Forretning for Staten at udstede Sedler i Stedet for Sølv mønt. Hvis imidlertid det ærede Medlem gaar ud fra, at under normale Forhold vil Sølvprisen styrte ned igen, saa kan man jo mene, at det er hensigtsmæssigt at vente, til Sølvprisen bliver lavere end nu; men dette er i alle Tilfælde en Spekulation; selv i dette Øjeblik tror jeg, Staten vil staa sig vel ved, at vi fik 2 Krone- og 1 Krone-Stykker igen i Stedet for disse grisede, ækle Sedler, der ikke er egnede til andet end at bringe Smitstof fra den ene til den anden. — Dette var en ren Bibemærkning. Jeg bader undskyldte, hvis den blev lidt for vidtløftig.

Jeg kommer derefter til at maatte sige nogle Ord om det ærede Medlems Kritik af Nationalbankens Politik i disse Aar, dens Guldpolitik, dens Valutapolitik, dens Diskontopolitik. Jeg er ikke Direktør i Nationalbanken; jeg er derfor ikke kaldet til at være Advokat for, at de Dispositioner, Banken har truffet, i alle Maader har været rigtige. Jeg skal gerne erkende, at Kritik, selv om den ikke altid er fuldstændig berettiget, kan være paa sin Plads; den er et Incitament, kan vække til Eftertanke, og jeg skal ogsaa gerne erkende, at der i en eller anden Henseende maaske kunde have været truffet andre Dispositioner. Det kan der strides om. Men Regeringen som saadan, ogsaa Bankkommissæren, har ikke i og for sig nogen direkte Indflydelse paa Bankens Ledelse og paa dens Dispositioner. Regeringens Opgave er at føre et Tilsyn med

Banken, særlig et Tilsyn med, at Oktrojens Dækningsregler overholdes, og saa kan naturligvis Regeringen ofte til en vis Grad udøve et Tryk paa Banken i den ene eller den anden Retning; men som sagt, i det store og hele er det Bankens egen Ledelse, som bestemmer, og som har Ansvar for, hvad der bestemmes. Jeg staa derfor for saa vidt uhildet, naar jeg gør de følgende Bemærkninger, som væsentlig er til Gunst for Nationalbankens Politik.

Jeg skal først se lidt paa det, som kaldes Guldpolitikken. Ærede Medlemmer vil erindre, at for faa Aar siden, to eller tre Aar siden, rejstes der en stærk Kritik navnlig foranlediget derved, at der fremkom Kurs paa danske Sedler i Forholdet til Sverige, og det blev gjort gældende, ofte med meget stor Hidsighed, at dette uheldige Forhold skyldtes en forfejlet Politik fra Nationalbankens Side. Der var den Gang i Sverige dukket op en særlig økonomisk Skole, som havde sit Udspring i Universitetskredse, og som hævdede den Opfattelse, at Guld var en Ulykke, en Pest, en Farsot, som man burde holde ude af Landet; som Følge heraf ikke blot forbød man Indførsel af umøntet Guld, men man vilde heller ikke have møntet Guld, og da Sverige efter Møntkonventionen er forpligtet til at modtage dansk møntet Guld, truede man med, at man vilde opsigte Møntkonventionen, i det Tilfælde Danmark vilde vedblive med at sende 20 Kr.-Stykker ind i Sverige. Naa, de fik ingen, saa der skete ikke nogen større Ulykke. Denne Teori om Guldets Fordærvelighed var ikke et Udtryk for — ja, hvad skal jeg sige — en apostolisk Betragtningssmaade, ikke heller udsprunget af den gamle romerske Digters Følelse, naar han udbryder: „Til hvilke Forbrydelser driver du ikke Menneskesjælen, du forbandede Guldørst!“ Det var en Beregning af Fordel eller Tab ved at sælge Guld eller ikke, foretaget af Professorer, der repræsenterer en Videnskab, der i ganske særlig Grad betragtes som en praktisk Videnskab, og hvis Dyrkere er kaldede til at vise Statsmænd og Lovgivningsmagt Vejen til, hvorledes Statens Husholdning rettelig bør styres og ledes. Og denne Skole fandt, saa vidt det var mig muligt at se, meget hurtigt Tilslutning ogsaa i de tilsvarende Universitetskredse her i København. Nu gaar det mig saaledes, at naar en Mand har en anden Mening end jeg, saa er jeg overmaade tilbøjelig til paa Forhaand at tænke, at det kan være min Mening, der er forkert, og